

more. U ovim slučajevima postoje elementi krivnje unesrećenog, koja se krivnja uz to ne nalazi u okviru i za vrijeme obavljanja posla, što je dovoljan razlog da se događaj ne smatra nesrećom na poslu.

U ovoj zadnjoj situaciji vidimo razliku između tretiranja zapovjednika i ostalih članova posade. U svim drugim okolnostima između zapovjednika i drugih članova posade nema ili barem ne bi smjelo biti razlike. Konkretno: Zapovjednik je po svojoj funkciji u svako doba, dakle izvan vremena njegove eventualne straže, a po vlastitoj ocjeni ne samo ovlašten nego i dužan da se u cilju uspješnog izvršenja pothvata podvrgava i izvanrednim predvidivim rizicima. Drugi članovi posade nisu na to obvezani, osim ako se ne nalaze na dužnosti bilo da vrše stražu, bilo da izvan toga vremena obave naredjeni posao. Pitanje je internog prava pojedine države, odnosno njene judikature, da li će nesrećom na poslu smatrati i onu nesreću koja se članu posade dogodi radi podvrgavanja izvanrednim predvidivim rizicima izvan službe, a radi samoinicijativnog izvršenja nekog posla na brodu koji se u konkretnom slučaju pokaže ili nužan, ili pak po pravilima struke koristan. Mi bismo bili skloniji pozitivnom rješenju, a naša je judikatura imala prilike da se u tome u istom smislu i izjasni.

B.J.

APELACIONI SUD, Genova

Presuda od 1.II 1962.

S.p.A. permane di navigazione
c/a The Orion insurance Co.Ltd.

Odgovornost broдача - Klauzula u teretnici - Osiguranje tereta - Osiguratelj ima pravo subrogacije u osiguranikovu pravnu poziciju na osnovi same potvrde da je klauzulo osigurninu - Brođar može protiv osiguratelja koji je osiguraniku-primaocu nadoknađio štetu iznositi samo one prigovore koje bi mogao iznositi i primaocu, a ne i one koji se temelje na ugovoru o osiguranju - Klauzula u teretnici "upotrijebljene vreće" ne znači da vreće nisu bile u dobrom stanju - Brođar se, prema tome, ne može usprkos oslobodjenja od odgovornosti pozivati na ovu klauzulu - Ne može se pretpostavljati da je šteta nastala slabim stanjem vreća, ako avarijski komesar misli da je manjak tereta nastao kradjom robe iz vreća - Iz navoda u teretnici o broju vreća i ukupnoj težini tereta, na koje navode brođar nije stavio nikakvu opasku, pretpostavlja se kolika je prosječna težina svake

vreće

Brodar je primio na prijevoz uvrećeni teret. U teretnicu je zapovjednik unio broj vreća i njihovu ukupnu težinu, te opasku da su vreće već bile upotrebljavane. Na odredištu je utvrđen manjak tereta. Osiguratelj je nadoknadio štetu osiguraniku, a jer brodar ne pristaje da mu nadoknadi isplaćeni iznos, tuži ga sudu. O sporu je rješavao i apelacioni sud.

Brodar je, u svoju korist, protiv tužbenog zahtjeva iznio tri bitna prigovora:

a/ Prigovor pomanjkanja osigurateljeve aktivne legitimacije. Osiguratelj je, naime, svoju legitimaciju dokazao potvrdom o isplaćenju osigurnini, koju mu je potvrdu ispоставio osiguranik-primatelj tereta. Brodar smatra da ta potvrda nije dovoljna za osigurateljevu legitimaciju, već da bi on morao s nekim drugim dokazima dokazati da je na temelju ugovora o osiguranju ovlašten nastupiti na mjesto osiguranika-primoca. Sud ovaj prigovor ne prihvata. Stajalište koje iznosi brodar, prema riječima suda, davno je već općenito napušteno. Osiguratelj ima pravo na aktivnu legitimaciju i isključivo na osnovi dokaza da je platio osigurninu. Ugovor o osiguranju i njegovi uvjeti ne tiču se brodara, pa on može osiguratelju staviti samo one prigovore koje bi mogao staviti i primocu, a osim toga i prigovor da je već nadoknadio štetu;

b/ Da nije utvrđeno koliko je koja vreća težila. I ovaj prigovor sud odbacuje. Bez obzira što je teret bio vagan u Heraklionu, sud smatra da prosječna težina svake vreće proizlazi iz navoda teretnice. Teretnica naime sadrži broj vreća i ukupnu količinu čitavog tereta. Budući da brodar nije u ovom pogledu u teretnicu unio nikakvu opasku, treba pretpostaviti da je prosječna težina svake vreće ona koja proizlazi iz podataka navedenih u teretnici;

c/ Da je zapovjednik unio u teretnicu opaske da su vreće bile već upotrebljavane, iz čega proizlazi da je šteta nastala radi slabog stanja ambalaže, a brodar se oslobadja odgovornosti ako je šteta nastala iz toga razloga sve dok mu tužitelj ne dokaže krivnju. Sud naprotiv smatra da ova klauzula ne znači da vreće nisu bile sposobne da očuvaju svoj sadržaj tereta, pa da se, dosljedno tome, brodar ne može na tu opasku pozivati. I pod pretpostavkom da je zapovjednik u teretnicu unio opasku kojom navodi da vreće nisu bile u ispravnom stanju, brodar se u konkretnom slučaju ne bi mogao pozivati na ovaj razlog za svoju ekskulpaciju. Klauzula bi naime stvarala samo pretpostavku da je šteta nastala zbog slabih vreća. Međutim budući da je avarijski komesar rekao da je roba iz vreća ukrađena, pretpostavka u navedenom smislu ne može doći u obzir.

/Dir.Mar.1964, str.282/

E.J.